

TAPA GÜMNAASIUM

GÜMNAASIUMI AINEKAVA
VALIKAINÉ
"KARJÄÄRIÖPETUS"

2015

SISUKORD

GÜMNAASIUMI VALIKAINEN KARJÄÄRIÕPETUS AINEKAVA.....	3
1. ÜLDALUSED	4
1.1. Ainekava koostamise üldised lähtekohad	4
1.2. Valikaine „Karjääriõpetus“ õppe- ja kasvatuseesmärgid	4
1.3. Õppekeskkond	5
1.4. Hindamine	5
2. KARJÄÄRIÕPETUSE AINEKAVA.....	6
2.1. I moodul „Enese tundmaõppimine“	6
2.2. II moodul „Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine“	7
2.3. III moodul „Planeerimine ja otsustamine“	8

GÜMNAASIUMI VALIKAIN E KARJÄÄRIÕPETUS AINEKAVA

Tapa Gümnaasiumi valikaine karjääriõpetuse ainekava on koostatud "Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse" 15 (RT I 2010, 41, 240) , Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrus nr 2 „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ Lisa 12 ja Tapa Gümnaasiumi arengukava (2012-2015) alusel. Ainekava on Tapa Gümnaasiumi õppekava osa.

Tapa Gümnaasiumis kui jätkusuutlikus ja arenevas koolis on loodud õppimist toetav keskkond, mis tagab kõigile õpilastele kvaliteetse hariduse arvestades iga õpilase võimeid ning individuaalset arengut.

Tapa Gümnaasiumi väärtusteks on väärikus, avatus, lennukus ja koostöö, mille tulemuseks on elus toimetulekuks vajalike oskuste ning väärtushinnangute.

1. ÜLDALUSED

1.1. Ainekava koostamise üldised lähtekohad

Karjääriõpetuse ainekava on koostatud arvestades Tapa Gümnaasiumi õppetöö, koolielu, õpilaste spetsiifika ja paikkonna eripäraga. Karjääriõpetuse kursus on kõikidele gümnaasiumiastme õpilastele kooli valikaine. Ainekava koostamisel lähtutakse gümnaasiumi üldisest riiklikust õppekava karjääriõpetuse ainekavast ja kooli üldisest õppekavast.

Ainekava teemad on soovituslikud lähtudes konkreetse kursuse läbimise ajast, õpilastest ja ühiskondlikest suundadest. Ainekava toetab pedagooge karjäärivaldkonna teemade käsitlemisel gümnaasiumis.

Karjääriõpetuse ainekava on kavandatud läbiviimiseks **G-2 kursusel** terve õppeaasta vältel ning selle üldine maht on **35 tundi**. Ainekava koosneb kolmest moodulist: „Enese tundmaõppimine“ (11 tundi), „Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine“ (10 tundi) ja „Planeerimine ja otsustamine“ (14 tundi).

Alateemade maht on 5-7 teemat ühe peateema raames, sõltuvalt nende käsitlemise ulatusest ja sisust. Teemasid käsitletakse õppetunni ulatuses või paaristundidena, lähtuvalt grupi, õpilaste, tegevuste ja kooli spetsiifikast. Vajadusel käsitletakse alateemasid integreeritult.

Õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel kasutatakse erinevaid õppemeetodeid, sh eelistatuna aktiivõpet: rollimänge, arutelusid, väitlusi, praktiliste ülesannete lahendamist, õpimapi koostamist, külalisesineja kutsumist ja õppekäike.

1.2. Valikaine „Karjääriõpetus“ õppe- ja kasvatusesmärgid

Kursusega taotletakse, et õpilane:

- 1) väärtustab õppimist elukestva protsessina;
- 2) arendab oma õpioskusi, suhtlemisoskusi, koostöö-, otsustamis- ja infoga

- ümberkäimise oskusi;
- 3) arendab soovi ja oskust endale eesmärgke seada ja nendeni jõudmiseks süsteemselt tegutseda;
 - 4) võtab teadlikult vastutuse oma karjäärivalikute ja -otsuste eest;
 - 5) teadvustab oma huvisid, võimeid ja oskusi, mis võimaldavad adekvaatse enesehinnangu kujunemist ning konkreetsete karjääriotsuste langetamist;
 - 6) on teadlik erinevatest töövaldkondadest, ametitest/elukutsetest, töösuhteid reguleerivatest õigusaktidest, haridus- ja koolitusvõimalustest, tööturu üldistest suundumustest ning kohalikust majanduskeskkonnast, soorollide osatähtsuse teisenemisest muutavas töömaailmas;
 - 7) kasutab asjakohast informatsiooni karjääri planeerimisel;
 - 8) analüüsib oma õpitulemusi ja senist töökogemust ning kavandab oma karjääri.

1.3. Õppekeskkond

Kursuse läbiviimisel kasutatakse kaasaegset õppe-ja esitlustehnikat, interneti püsühendust, temaatilise kirjanduse olemasolu kooli raamatukogus. Õpet võib läbi viia ka väljaspool kooli ruume (Rajaleidja keskus, valla asutused jms).

1.4. Hindamine

Hindamisel lähtutakse Tapa Gümnaasiumi õppekava üldosas esitatud õpilaste hindamisjuhendist. Hinnatakse õpilase teadmisi ja nende rakendamise oskust, üldpädevuste saavutatust suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega.

Karjääriõpetuse käigus ei hinnata õpilase hoiakuid ega väärtusi, vajaduse ja võimaluse korral antakse õpilasele nende kohta tagasisidet. Hindamisel väärtustatakse õpilaste isikupära ja toetatakse arengut. Õpilane peab olema hindamises aktiivne partner, kuna see toetab eneseanalüüsi oskuste kujunemist. Kursuse läbimise hindamiseks on miinimumpakett tegevustest, mis peab olema õpilasel karjääriõppe kursuse lõpuks sooritatud (grupidööd, õpimapp, kontrolltöö, essee, töölehed). Õpilasele tutvustatakse kursuse alguses, mida, millal ja mille alusel hinnatakse. Hindamisel kasutatakse hindamist 5-palli süsteemis.

2. KARJÄÄRIÕPETUSE AINEKAVA

2.1. I moodul „Enese tundmaõppimine“

Ainekava I mooduli maht 11 tundi

Aine lühikirjeldus e. üldalused: Inimene moodustab kõikide isiksuseomaduste põimudes originaalse terviku. Karjääriplaneerimisega seotud eneseanalüüsi oskuste kujundamisel lähtutakse erinevatest käsitlustest (Suur Viisik, H.J. Eysencki ja multiintelligentsuse teooria). Olulised aspektid, mille üle õpilane peaks juurdlema on iseloom, väärtused, hoiakud, temperament, võimed jt. On tähtis, et õpilane mõistab, kas, kuidas ja miks inimese harjumuslik käitumine, füüsilised omadused, erinevad oskused ja motivatsioon karjäärivalikut mõjutavad.

Põhimõisted: enesehinnang, motivatsioon, isiksuseomadused, oskused, võimed, väärtused.

Õppe-eesmärgid:

Õpilane:

- oskab seostada elukutseid temperamenditüübiga;
- oskab ennast analüüsida;
- oskab mõista väärtuste tähendust ja seost töömaailmaga;
- oskab analüüsida oma võimeid;
- teab motivatsiooni tähendust, sisu ja seda mõjutavaid tegureid.

Oodatavad õpitulemused:

Õpilane:

- seostab temperamenditüüpe elukutsetega;
- saab aru eneseanalüüsi vajadusest;
- mõistab väärtuste tähendust ja seost töömaailmaga;
- analüüsib oma võimeid;
- motiveerib end tegutsema.

I mooduli „Enese tundmaõppimine“ töökava.	
Teemad	Tunnid
<i>Sissejuhatus ainesse, töökorraldus, ülevaade teemadest, hindamisest, tutvumine.</i>	1 t
<i>Isiksuseomadused: närvisüsteemi tüüp, temperament ja iseloom</i>	2 t
<i>väärtused</i>	2t
<i>Saavutusvajadus ning motivatsioon</i>	2t
<i>Minapilt ja enesehinnang</i>	2t
<i>võimed</i>	2t

2.2. II moodul „Õppimisvõimaluste ja töömaailma tundmaõppimine“

<i>Ainekava II mooduli maht 10 tundi</i>
<p>Aine lühikirjeldus e. üldalused: karjääri planeerimisel on vajalik, et inimene oskab märgata muutusi tööturul ja tunneb neid mõjutavaid tegureid. Teadlike õpivalikute tegemiseks suunatakse õpilast analüüsima oma soovidele, eeldustel ja reaalsele võimalustele vastavaid võimalusi. Hea erialane ettevalmistus on võtmetähtsusega kõigis töövaldkondades. Samas ükski õpitud eriala ei anna tänapäeval ametit terveks eluks.</p> <p>Põhimõisted: tööturg, tööjõuturg, amet, eriala, kutseõpe, tööjõud.</p> <p>Õppe-eesmärgid:</p> <p>Õpilane:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oskab analüüsida tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme; • oskab leida kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi; • oskab leida infot tööturu kohta; • Oskab teadvustada ennast tulevase töötajana; • Oskab leida haridustee jätkamise võimalusi; • oskab näha hariduse ja tööturu vahelisi seoseid.

Oodatavad õpitulemused:

Õpilane:

- teab tööturu üldist olukorda, prognoose ja vajadusi, erinevaid ettevõtluse vorme;
- teab kutseid ja ameteid ning kohalikke majandustegevuse valdkondi;
- leiab vajadusel infot tööturu kohta;
- teadvustab ennast tulevase töötajana;
- teab haridustee jätkamise võimalusi;
- näeb hariduse ja tööturu vahelisi seoseid.

II mooduli „Õppimisvõimaluste ja töömaailma“ tundmaõppimine“ töökaava.

Teemad	Tunnid
<i>Tööturu hetkeolukord, tulevikutrendid, koostöö töötukassaga – töötukassa esindaja</i>	2
<i>Hariduse ja tööturu vahelised seosed</i>	2
<i>Soorollid ja ametid</i>	2
<i>Elukutsete ja ametite liigitamine, kutsestandardid</i>	2
<i>Kodukoha töövõimalused, koostöö kohalike ettevõtjatega</i>	2

2.3. III moodul „Planeerimine ja otsustamine“*Ainekava III mooduli maht 14 tundi*

Aine lühikirjeldus e. üldalused: karjääri planeerimist vaadeldakse kui tulevase elulaadi valikut, mis hõlmab erinevaid elurolle. Õpilasi suunatakse arutlema elulaadi erinevate aspektide üle, seostama oma väärtusi, eeldusi ja reaalseid võimalusi tööturu tegeliku olukorraga, nägema erinevaid alternatiive valikute tegemiseks ning selle põhjal otsuseid langetama. Planeerimise ja otsustamise protsessis on oluline toetada õpimotivatsiooni, teadvustada elukestva õppe tähendust ja tähtsust. Karjääriõpetuse käigus pannakse paika otsustusstrateegiad – kuidas seostada enda kohta teadaolevaid asjaolusid võimaliku tulevase tegevuse ja selleks ettevalmistavate õpingutega. Planeerimise ja otsustamise teema käsitlemise lõpus peab õpilane eespool õpitu kokku võtma ja selle põhjal isikliku karjääriplaani koostama.

Põhimõisted: karjäär, karjääriplaneerimine, otsustamine, karjääriteenused, õpimotivatsioon, isiklik karjääriplaan.

Õppe-eesmärgid:

Õpilane:

- oskab mõista karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestada nendega karjäärivalikute tegemisel;
- oskab suuta otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega;
- oskab kasutada vajadusel karjääriteenuseid
- oskab teadvustada erinevate elurollide ja –stiilide seoseid tööga;
- oskab omada teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks;
- oskab aru saada oma vastutusest karjääri planeerimisel.

Oodatavad õpitulemused:

Õpilane:

- Teab karjääriplaneerimise põhimõtteid ja arvestab nendega karjäärivalikute tegemisel;
- Suudab otsustada ja teadlikult arvestada otsuseid mõjutavate teguritega;
- Kasutab vajadusel karjääriteenuseid
- Teadvustab erinevate elurollide ja –stiilide seoseid tööga;
- Omab teadmisi ja oskusi isikliku karjääriplaani koostamiseks;
- Saab aru oma vastutusest karjääri planeerimisel.

III mooduli „Planeerimine ja otsustamine“ töökava.

Teemad	Tunnid
<i>Otsustamine ja seda mõjutavad tegurid. Otsustamiskeskused.</i>	2
<i>Õpimotivatsioon, elukestev õpe, omavastutus.</i>	2
<i>Karjääriplaneerimine, karjääriinfo allikad, infootsimine, alternatiivid</i>	2
<i>Karjäärinõustamine, sundvalikud, alternatiivid – koostöö Rajaleidja karjäärinõustaja, Töötukassa karjäärinõustajaga</i>	2
<i>Elukestev õpe, karjäär, karjääriplaneerimine</i>	2
<i>Karjääriplaani koostamine, kandideerimisdokumendid</i>	2
<i>Õppekäik asutustesse – õppekäik Viru Vanglasse</i>	2